

Några frågor i skyddslagstiftningen (SOU 2018:26)

Säkerhetspolisens har som bevakningsansvarig myndighet i likhet med andra myndigheter återupptagit planeringen för höjd beredskap. I arbetet identifieras behov av åtgärder som behövs för att stärka Säkerhetspolisens förmåga att utföra sitt uppdrag under olika förutsättningar och i hela hotskalan. Säkerhetspolisens lämnar mot denna bakgrund följande synpunkter. I övrigt tillstyrker myndigheten förslagen i betänkandet.

4 Civila skyddsobjekt

Säkerhetspolisens ser behov av att skyddslagen justeras i följande avseenden.

Säkerhetspolisens bör kunna fatta tillfälliga beslut om skyddsobjekt

Säkerhetspolisens har personskyddsuppdraget för statsministern liksom för övriga delar av centrala statsledningen. Även i händelse av kris och vid höjd beredskap kommer uppdraget att vara centralt för Säkerhetspolisens. Det finns därför behov av att stärka Säkerhetspolisens möjligheter att fullgöra uppdraget genom att myndigheten ges mandat att besluta tillfälligt om skyddsobjekt för t.ex. en byggnad där en eller flera skyddspersoner tillfälligt befinner sig. Behovet kan uppstå med kort varsel. Säkerhetspolisens beslutar redan idag, enligt lagen (2014:514) om ansvar för vissa säkerhetsfrågor vid statsministerns tjänstebostäder, i frågor om skyddsobjekt enligt skyddslagen när det gäller egendom som används för tjänstebostad för statsministern. Möjligheten att besluta tillfälligt om skyddsobjekt i ytterligare fall skulle ligga väl i linje med detta.

Säkerhetspolisens ser också behov av att kunna besluta tillfälligt om skyddsobjekt i händelse av att myndigheten, vid en kris eller vid höjd beredskap, måste omgruppera till en eller flera nya platser som inte redan är skyddsobjekt. I en sådan situation är det av vikt att ett beslut snabbt kan komma till stånd och att myndigheten inte först måste vända sig till en annan myndighet.

Datum
2018-09-07

Diarienummer
2018-9513-2

Skyddsobjekt i samband med övningar och utbildningar som är av betydelse för den civila delen av totalförsvaret

Säkerhetspolisen anser att länsstyrelsen bör få möjlighet att besluta om tillfälliga skyddsobjekt i samband med övningar och utbildningar av betydelse för den civila delen av totalförsvaret. I samband med den återupptagna totalförsvarsplaneringen är övning och utbildning av avgörande betydelse. Deltagare i dessa utbildningar är anställda inom offentliga myndigheter samt i förekommande fall även från näringslivet. Övningsverksamheten omfattas vanligen av försvarssekretessen 15 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Försvarsberedningen har i delrapport rörande inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021-2025 pekat på att utbildning och övningar för ledningsfunktioner på alla nivåer i försvaret behöver utvecklas och ske i större omfattning¹. Övningarna kan dock komma att behöva förläggas till byggnader eller anläggningar som inte redan är skyddsobjekt. Det bör därför finnas möjlighet för länsstyrelsen att besluta om tillfälliga skyddsobjekt i samband med övningar och utbildningar av betydelse för den civila delen av totalförsvaret. Beslutet kan tidsbegränsas på samma sätt som Försvarsmaktens beslut i den föreslagna 2 § 2 a) skyddsförordningen (2001:523).

4.3.2 Anläggningar och områden m.m. för ledning av räddningstjänsten m.m.

I betänkandet anges att lydelsen av den 4 § 6 inte avses medföra någon ändring i sak (s. 46). Säkerhetspolisen ser dock viss risk för att den nya lydelsen kan få en inskränkt betydelse i förhållande till den nuvarande 4 § 4 i den del som gäller (idag benämnd) ledning av totalförsvarets civila delar i övrigt. Med totalförsvarets civila del avses civil verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig (1 § lagen [1992:1403] om totalförsvaret och höjd beredskap). Med nuvarande lydelse torde en byggnad därmed kunna beslutas vara skyddsobjekt om den används för ledning av civil verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig, även när varken kris eller höjd beredskap råder. Den föreslagna lydelsen kan uppfattas som om den endast träffar byggnader m.m. som används eller är avsedda för ledning och samordning av civil verksamhet när det faktiskt råder kris eller höjd beredskap. Säkerhetspolisen anser att frågan bör uppmärksammas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Detta yttrande har beslutats av biträdande säkerhetspolischefen Charlotte von Essen. Verksjuristen Petra Mellberg har varit föredragande.

Charlotte von Essen

Petra Mellberg

---

¹ Ds 2017:66 Motståndskraft, Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret 2021-2025 s. 88 ff.